

2025Z11309

Vragen van de leden **Beckerman** (SP) en **Gabriëls** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht «Uitvoering reorganisatie Aardwetenschappen halfjaar uitgesteld»* (ingezonden 4 juni 2025)

Vraag 1

Deelt u de indruk dat de reorganisatie van de afdeling Aardwetenschappen aan de Vrije Universiteit (VU) mede voortkomt uit de landelijke bezuinigingen op onderwijs en onderzoek? En zo ja, hoe reflecteert u op het feit dat deze bezuinigingen nu al leiden tot verlies van vitale wetenschappelijke capaciteit?¹

Vraag 2

Herkent u dat het schrappen van een opleiding als aardwetenschappen, ondanks het formeel instellingsautonome karakter, in de praktijk wél gevolgen heeft voor nationale kennis- en beleidsdoelstellingen?

Vraag 3

In het verleden zijn, onder andere via sectorplannen en bestuurlijke akkoorden, afspraken gemaakt om bepaalde opleidingen van strategisch belang te behouden; bent u bereid te verkennen of een vergelijkbare afspraak noodzakelijk is om de aardwetenschappen als discipline structureel te behouden?

Vraag 4

De opleidingen aardwetenschappen aan de VU, Technische Universiteit Delft (TU Delft) en Universiteit Utrecht zijn complementair, met elk hun eigen specialisaties; acht u het verantwoord dat dit landelijke ecosysteem nu uit balans dreigt te raken en wat zijn de gevolgen daarvan voor de spreiding en samenwerking binnen deze sector?

Vraag 5

Kan u aangeven hoe het verdwijnen van deze afdeling zich verhoudt tot de grote maatschappelijke en geopolitieke opgaven waarvoor Nederland staat, zoals:

- het klimaatbeleid, dat vraagt om inzicht in lange termijn geologische en atmosferische processen;

¹ Ad Valvas, 28 mei 2025, «Uitvoering reorganisatie Aardwetenschappen halfjaar uitgesteld» (advalvas.vu.nl/campus-cultuur/reorganisatieplannen-aardwetenschappen-halfjaar-uitgesteld/)

- het waterbeheer en de waterveiligheid, waarvoor kennis van bodem, sediment en riviergedrag onmisbaar is;
- de toegang tot en winning van kritieke grondstoffen, onder meer in het kader van Europese strategische autonomie;
- de verduurzaming van mijnbouw en ondergrondgebruik, cruciaal voor de energietransitie;
- en de algemene inzet op kennis- en innovatiekracht in het kader van nationale en Europese veiligheid?

Vraag 6

Acht u het risico niet groot dat het huidige besluit om deze opleiding af te bouwen op korte termijn budgettaire ruimte oplevert, maar op middellange termijn leidt tot een kennistekort dat politieke en beleidsdoelen op het gebied van klimaat, energie, infrastructuur en veiligheid ondermijnt?

Vraag 7

Bent u bereid om samen met sectorpartijen en relevante ministeries (zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Ministerie van Defensie) in kaart te brengen waar de kenniscapaciteit op het gebied van aardwetenschappen essentieel is voor rijksbeleid en hoe deze behouden kan worden?

Vraag 8

Wat is de appreciatie van u op het feit dat maar liefst zeventien promovendi hun begeleiding verliezen, 42 medewerkers hun positie dreigen te verliezen, zo'n 150 studenten worden geraakt, en dat specialistische laboratoria – ook in gebruik door ministeries – dreigen te verdwijnen?

Vraag 9

Kan u reageren op het signaal dat het reorganisatieplan van de VU mogelijk gebaseerd is op een onvolledig financieel beeld en dat een realistisch alternatief dat is aangedragen door de afdeling zelf onvoldoende serieus is gewogen?

Vraag 10

Bent u bereid u in te spannen voor een pauze in het besluitvormingsproces totdat u en de Kamer zicht hebben op de nationale gevolgen van het verdwijnen van deze discipline en de mogelijkheden voor borging van strategische opleidingen in kaart zijn gebracht?

Vraag 11

Wat is uw inzet om te voorkomen dat Nederland blijvend kennis en expertise verliest op het gebied van geologie, klimaatonderzoek en energietransitie, zeker in een tijd waarin juist wordt gepleit voor het versterken van deze capaciteit?